

інкубацію та акселерацію бізнесу, що стабілізує ринок праці та закладає основу для довгострокового розвитку економіки України.

Список використаних джерел:

1. Філіппов В.Ю., Янгулов Е.П. Інструментарій сталого розвитку в управлінні змінами малого підприємництва: діджиталізація, смартизація. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2024. №4 (30). С. 117-126. DOI: 10.15276/EJ.04.2024.13.

2. Янгулов Е.П. Теоретичне обґрунтування методологічних основ моделі стратегічного управління для малих підприємств. *Наукове видання «Економічний простір»*. 2024. №196. С. 128-136. DOI: 10.30838/EP.196.128-136.

3. Карнаушенко А.С., Єфремов А.О. Грантові програми та їхня роль у повоєнному відновленні України. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 18. С. 183-195. DOI: 10.32782/2708-0366/2023.18.21.

УДК 334.72:330.341.1(477)

Олійник Т. Г.,

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств,

Хамітов Р. Р.,

здобувач вищої освіти,

Миколаївський національний аграрний університет

**РОЗВИТОК СТАРТАП-КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Розвиток стартап-культури є одним із ключових факторів економічного відновлення країни та формування інноваційного середовища. Особливої актуальності це питання набуває в умовах повоєнного відновлення України, коли зростає потреба в пошуку нових джерел економічного зростання та трансформації бізнес-моделей.

Аналіз сучасного стану стартап-екосистеми в Україні демонструє позитивну динаміку. За даними дослідження Startup Ranking, у 2023 році Україна посіла 40 місце у світовому рейтингу країн за кількістю стартапів, маючи 322 активні стартап-проекти [1]. Згідно з дослідженням Ukrainian Startup Fund, найбільш перспективними секторами для українських стартапів залишаються ІТ та програмне забезпечення (43%), штучний інтелект та машинне навчання (21%), фінтех (15%), а також агротехнології (11%) [2].

Варто зазначити, що стартап-культура в Україні стикається з низкою системних проблем, які гальмують її розвиток. Основними з них є: недостатня фінансова підтримка на ранніх етапах розвитку стартапів, обмежений доступ до венчурного капіталу, недосконалість законодавчої бази щодо захисту

інтелектуальної власності та регулювання інвестиційної діяльності. Як зазначає Ковальчук В. "вагомою проблемою для українських стартапів залишається брак фінансування на стадії ідеї та прототипу, коли ризики найвищі, а потенційні інвестори найменш зацікавлені" [3].

Окрім того, існують проблеми, пов'язані з недостатньою інтеграцією університетів та бізнесу, що обмежує можливості для комерціалізації наукових розробок, а також низький рівень підприємницької освіти. Дослідження Української асоціації стартапів показало, що близько 65% засновників стартапів не мають бізнес-освіти або досвіду управління компанією [4].

Війна створила додаткові виклики для розвитку стартап-культури: відтік кваліфікованих кадрів, зниження інвестиційної привабливості країни, руйнування інфраструктури. Водночас, ці виклики спонукали до трансформації стартап-екосистеми та появи нових напрямів, орієнтованих на вирішення проблем воєнного часу та післявоєнного відновлення.

Незважаючи на наявні проблеми, стартап-культура в Україні має значний потенціал для розвитку. Цьому сприяє низка факторів, серед яких: високий рівень технічної освіти населення, наявність кваліфікованих ІТ-спеціалістів, розвинена інфраструктура підтримки стартапів (інкубатори, акселератори, коворкінги), зростання зацікавленості міжнародних інвесторів до українських проєктів.

За даними дослідження Ukrainian Venture Capital Association, у 2023 році обсяг інвестицій у українські стартапи склав близько 350 млн доларів США, що на 12% більше, ніж у попередньому році [5]. Це свідчить про поступове відновлення інвестиційної активності та зростання довіри інвесторів до українських інноваційних проєктів.

Для подальшого розвитку стартап-культури в Україні необхідно вжити комплекс заходів: удосконалення законодавчої бази щодо захисту інтелектуальної власності та регулювання інвестиційної діяльності; створення спеціалізованих фондів для підтримки стартапів на ранніх стадіях розвитку; інтеграція підприємницької освіти у навчальні програми університетів; розвиток співпраці між науковими установами, бізнесом та державою; стимулювання залучення міжнародних інвестицій у українські стартапи.

Особливу увагу слід приділити розвитку регіональних стартап-екосистем, оскільки наразі більшість інноваційних проєктів сконцентровано у великих містах, таких як Київ, Львів, Одеса та Харків. Створення інноваційних хабів у менших містах дозволить розширити географію стартап-культури та залучити до підприємництва більше талановитих людей з різних регіонів України.

Важливим кроком має стати також фокус на створенні не лише технологічних, але й соціальних інновацій, спрямованих на вирішення

актуальних проблем суспільства в сферах інклюзивної освіти, охорони здоров'я, екології, енергоефективності.

Таким чином, розвиток стартап-культури є важливим фактором економічного відновлення України. Незважаючи на наявні проблеми, пов'язані з фінансуванням, законодавчим регулюванням та освітою, стартап-екосистема демонструє позитивну динаміку розвитку. Для подальшого стимулювання інноваційного підприємництва необхідно створити сприятливе середовище для розвитку стартапів.

Список використаних джерел:

1. *Startup Ranking. Countries Ranking. URL: <https://www.startupranking.com/countries>*
2. *Ukrainian Startup Fund. Аналітичний звіт про стан стартап-екосистеми України за 2022 рік. URL: <https://surl.li/azahqm>*
3. *Ковальчук, В. (2023). Аналіз тенденцій інноваційного розвитку національної економіки. Економіка та суспільство, (58). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-33>*
4. *Українська асоціація стартапів. Стан розвитку стартап-екосистеми в Україні. URL: <https://startupukraine.com>*
5. *Ukrainian Venture Capital Association. Інвестиції в українські стартапи 2023. URL: <https://uvca.eu>*

УДК 005.591.6:34:330.341.1

Ткачов М.М.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри права,*

Черноусов О.І.,

*Здобувач третього рівня вищої освіти,
НТУ «Харківський політехнічний інститут»*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах стрімкого науково-технічного прогресу інноваційна діяльність набуває визначального значення для сталого розвитку економіки, підвищення конкурентоспроможності держави, а також забезпечення соціального добробуту населення [2, 5]. Інновації стають ключовим чинником трансформації економічних систем, зростання продуктивності праці, оновлення виробництва та надання якісно нових послуг [1, 3, 7]. У цьому контексті особливої актуальності набуває формування ефективної правової системи, яка б регулювала, стимулювала і захищала інноваційну діяльність.